

ตารางที่ 1-1 ตารางการแปลงลาปลาซ

การแปลงลาปลาซ $F(s)$	ฟังก์ชันในโดเมนเวลา $f(t)$
1	ฟังก์ชันอิมพัลส์ 1 หน่วย $\delta(t)$
$\frac{1}{s}$	ฟังก์ชันขั้นบันได 1 หน่วย $u(t)$
$\frac{1}{s^2}$	ฟังก์ชันลาดเอียง 1 หน่วย $tu(t)$
$\frac{n!}{s^{n+1}}$	t^n (n เป็นสมาชิกของจำนวนเต็มบวก)
$\frac{1}{s+\alpha}$	$e^{-\alpha t}$
$\frac{1}{(s+\alpha)^2}$	$te^{-\alpha t}$
$\frac{n!}{(s+\alpha)^{n+1}}$	$t^n e^{-\alpha t}$ (n เป็นสมาชิกของจำนวนเต็มบวก)
$\frac{1}{(s+\alpha)(s+\beta)}$	$\frac{1}{\beta-\alpha}(e^{-\alpha t}-e^{-\beta t})$ (โดยที่ $\alpha \neq \beta$)
$\frac{s}{(s+\alpha)(s+\beta)}$	$\frac{1}{\beta-\alpha}(\beta e^{-\beta t}-\alpha e^{-\alpha t})$ (โดยที่ $\alpha \neq \beta$)
$\frac{1}{s(s+\alpha)}$	$\frac{1}{\alpha}(1-e^{-\alpha t})$
$\frac{1}{s(s+\alpha)^2}$	$\frac{1}{\alpha^2}(1-e^{-\alpha t}-\alpha te^{-\alpha t})$
$\frac{1}{s^2(s+\alpha)}$	$\frac{1}{\alpha^2}(\alpha t-1+e^{-\alpha t})$
$\frac{1}{s^2(s+\alpha)^2}$	$\frac{1}{\alpha^2}\left[t-\frac{2}{\alpha}+\left(t+\frac{2}{\alpha}\right)e^{-\alpha t}\right]$
$\frac{s}{(s+\alpha)^2}$	$(1-\alpha t)e^{-\alpha t}$
$\frac{\omega_n}{s^2+\omega_n^2}$	$\sin \omega_n t$
$\frac{s}{s^2+\omega_n^2}$	$\cos \omega_n t$
$\frac{\omega_n^2}{s(s^2+\omega_n^2)}$	$1-\cos \omega_n t$

ตารางที่ 1-1 (ต่อ) ตารางการแปลงลาปลาซ

การแปลงลาปลาซ $F(s)$	ฟังก์ชันในโดเมนเวลา $f(t)$
$\frac{\omega_n^2(s+\alpha)}{s^2+\omega_n^2}$	$\left[\omega_n \sqrt{\alpha^2 + \omega_n^2} \right] \sin(\omega_n t + \theta)$ โดยที่ $\theta = \tan^{-1} \left(\frac{\omega_n}{\alpha} \right)$
$\frac{\omega_n}{(s+\alpha)(s^2+\omega_n^2)}$	$\frac{\omega_n}{\alpha^2 + \omega_n^2} e^{-\alpha t} + \frac{1}{\sqrt{\alpha^2 + \omega_n^2}} \sin(\omega_n t - \theta)$ โดยที่ $\theta = \tan^{-1} \left(\frac{\omega_n}{\alpha} \right)$
$\frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$	$\left(\frac{\omega_n}{\sqrt{1-\zeta^2}} \right) e^{-\zeta\omega_n t} \sin \left[\omega_n \left(\sqrt{1-\zeta^2} \right) t \right]$ โดยที่ $(\zeta < 1)$
$\frac{\omega_n^2}{s(s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2)}$	$\left(1 - \frac{1}{\sqrt{1-\zeta^2}} \right) e^{-\zeta\omega_n t} \sin \left[\omega_n \left(\sqrt{1-\zeta^2} \right) t + \theta \right]$ โดยที่ $\theta = \cos^{-1} \zeta$ และ $(\zeta < 1)$
$\frac{s\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$	$\left(\frac{-\omega_n^2}{\sqrt{1-\zeta^2}} \right) e^{-\zeta\omega_n t} \sin \left[\omega_n \left(\sqrt{1-\zeta^2} \right) t - \theta \right]$ โดยที่ $\theta = \cos^{-1} \zeta$ และ $(\zeta < 1)$
$\frac{\omega_n^2(s+\alpha)}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$	$\omega_n \sqrt{\frac{\alpha^2 - 2\alpha\zeta\omega_n + \omega_n^2}{1-\zeta^2}} e^{-\zeta\omega_n t} \sin \left[\omega_n \left(\sqrt{1-\zeta^2} \right) t + \theta \right]$ โดยที่ $\theta = \tan^{-1} \frac{\omega_n \sqrt{1-\zeta^2}}{\alpha - \zeta\omega_n}$ และ $(\zeta < 1)$
$\frac{\omega_n^2}{s^2(s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2)}$	$\left(t - \frac{2\zeta}{\omega_n} + \frac{1}{\omega_n \sqrt{1-\zeta^2}} \right) e^{-\zeta\omega_n t} \sin \left[\omega_n \left(\sqrt{1-\zeta^2} \right) t + \theta \right]$ โดยที่ $\theta = \cos^{-1}(2\zeta^2 - 1)$ และ $(\zeta < 1)$

ตัวอย่างที่ 1-1

จงหาการแปลงลาปลาซของ $f(t) = Ae^{-at}u(t)$

วิธีทำ จากสมการการแปลงลาปลาซ (สมการที่ 1-1) จะได้

$$\begin{aligned}
 F(s) &= \int_0^{\infty} f(t)e^{-st} dt = \int_0^{\infty} Ae^{-at} e^{-st} dt \\
 &= A \int_0^{\infty} e^{-(s+a)t} dt = -\frac{A}{s+a} e^{-(s+a)t} \Big|_{t=0}^{\infty} = \frac{A}{s+a}
 \end{aligned}$$

ตอบ

ตารางที่ 1-2 ตารางทฤษฎีการแปลงลาปลาซ

ทฤษฎี	คุณสมบัติ
$L[f(t)] = F(s) = \int_{0-}^{\infty} f(t)e^{-st} dt$	Definition
$L[kf(t)] = kF(s)$	Linearity theorem
$L[f_1(t) + f_2(t)] = F_1(s) + F_2(s)$	Linearity theorem
$L[e^{-at} f(t)] = F(s+a)$	Frequency shift theorem
$L[f(t-T)] = e^{-sT} F(s)$	Time shift theorem
$L[f(at)] = \frac{1}{a} F\left(\frac{s}{a}\right)$	Scaling theorem
$L\left[\frac{df}{dt}\right] = sF(s) - f(0-)$	Differentiation theorem
$L\left[\frac{d^2 f}{dt^2}\right] = s^2 F(s) - sf(0-) - f'(0-)$	Differentiation theorem
$L\left[\frac{d^n f}{dt^n}\right] = s^n F(s) - \sum_{k=1}^n s^{n-k} f^{(k-1)}(0-)$	Differentiation theorem
$L\left[\int_{0-}^t f(\tau) d\tau\right] = \frac{F(s)}{s}$	Integration theorem
$f(\infty) = \lim_{s \rightarrow 0} sF(s)$	Final value theorem
$f(0+) = \lim_{s \rightarrow \infty} sF(s)$	Initial value theorem

ตัวอย่างที่ 1-2

จงหาการแปลงกลับลาปลาซของ $F_1(s) = 1/(s+3)^2$

วิธีทำ อาศัยทฤษฎีการเลื่อนความถี่ (Frequency shift theorem) ในตารางที่ 1-2 และการแปลงลาปลาซ $f(t) = tu(t)$ ในตารางที่ 1-1 ได้ว่าการแปลงกลับของ $F(s) = \frac{1}{s^2}$ คือ $tu(t)$ ดังนั้นการแปลงกลับของ $F(s+a) = \frac{1}{(s+a)^2}$ ก็ควรมีค่าเป็น $e^{-at}tu(t)$ ดังนั้นก็ควรจะได้ว่า $f_1(t) = e^{-3t}tu(t)$ นั่นเอง

ตอบ

จากตัวอย่างที่ 1-2 พบว่าการแปลงกลับลาปลาซคือการแปลงสมการฟังก์ชันของโดเมน s กลับไปอยู่ในรูปสมการฟังก์ชันโดเมนเวลา การแปลงกลับลาปลาซนี้มีประโยชน์อย่างมากในการแก้สมการอนุพันธ์เพื่อหาฟังก์ชันผลเฉลยในโดเมนเวลา ซึ่งเป็นคำตอบในรูปทั่วไปของสมการอนุพันธ์นั่นเอง